

cesnet
"....."

DATOVÁ ÚLOŽIŠTĚ

David Antoš

CESNET

---

11. 12. 2017

- proč budujeme národní datová úložiště pro vědu a výzkum
- hlavní výhody úložišť
- typické případy užití úložišť
- plány rozvoje infrastruktury a služeb

- **uživatelé raději drží data na vlastním zařízení. . .**
  - to ale nedává rozumné garance dlouhodobého uchování
  - používají se nevhodná média, chybí systematická péče
  - data je lépe uchovávat v živém systému
- **konsolidace zdrojů – národní úložiště vědeckých dat**
  - umožňuje pořídit zařízení dostatečné velikosti
  - spravované specializovaným týmem
  - s možností sdílení dat mezi skupinami uživatelů

- uchování zajišťujeme na úrovni zachování binárních dat (bitstream)
  - správce úložiště nerozumí odborné povaze dat
    - ani nemůže rozhodovat o smysluplnosti jejich archivace
  - proto sami nezajišťujeme plné LTP (Long-Term Preservation)
  - bitstream je nicméně předpokladem pro uchování dat
    - další kopie, geografické repliky, redundance v systému, kontrolní součty
    - kurátorství dat je vždy role uživatelské skupiny

- služba je provozována v rámci komunity
  - CESNET je vlastněn univerzitami a AV
- data uživatelů zásadně patří uživatelům
- úložiště jsou na území ČR
- srovnejte s provozními podmínkami komerčních poskytovatelů

- FileSender: webová služba pro jednorázový přenos (velkých) souborů
  - „velkých“: aktuálně 500 GB
- přispíváme i k jeho vývoji
- <http://filesender.cesnet.cz>
- alespoň jedna strana komunikace musí být oprávněný uživatel infrastruktury
  - autentizace federací eduID.cz
- oprávněný uživatel může nahrát soubor a poslat mu oznámení
- lze poslat komukoli pozvánku
- testovací verze na <http://filesender2.cesnet.cz>

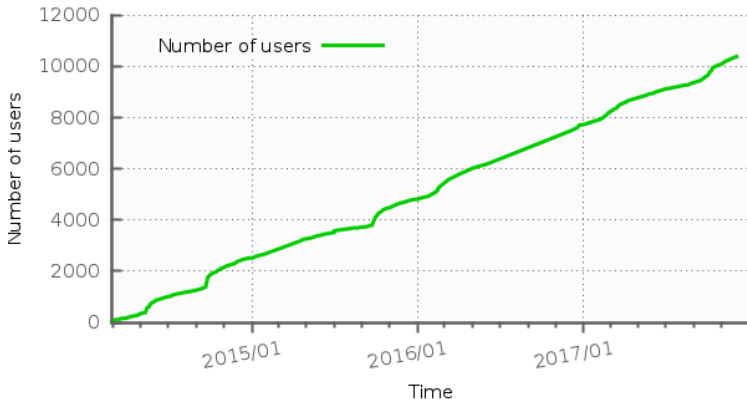
- pokud hledáte způsob, jak
  - synchronizovat data mezi svými počítači
  - i mobilními zařízeními
  - mít je zároveň dostupná přes web
  - moci data sdílet
- a přitom
  - data nejsou příliš velká
- ownCloud

- **cloudové úložiště se synchronizací souborů**
  - pro osobní počítače (Windows, Linux, Mac OS X)
  - mobilní Android, Apple (klient pod 1 Euro)
  - a webové rozhraní
- **data se synchronizují přes úložiště**
  - na počítači jsou i lokálně, na mobilní při otevření
- **data lze sdílet**
  - konkrétní osobě nebo „kdo zná odkaz“
- **registrace federací na <http://owncloud.cesnet.cz>**
- **standardní limit 100 GB na uživatele**

CESNET ownCloud users

2017-12-05 07:12:01

■ zálohy

- uživatelé mají primární data u sebe
- na úložiště odkládají zálohu pro případ havárie
- buď pro zálohování jednotlivých strojů
- nebo i agregovaně – IT oddělení zálohuje celou katedru

■ archivace

- uživatelé na úložiště odkládají cenná primární data
- data nejsou často využívána
- uživatelé nemají prostředky pro jejich uchování
- individuální přístup koncových uživatelů vs. „laboratorní archivář“

- sdílení dat
  - distribuovaný tým potřebuje společně pracovat nad většími objemy dat, případně je zveřejňovat
  - typicky koncoví uživatelé
- „něco jiného“
  - distribuce obsahu, jiné speciální aplikace
- realizováno přístupem k souborovému systému nebo objektovému úložišti
  - sadou obvyklých přístupových protokolů
  - máme sadu hierarchických úložišť, celkem cca 22.000 TB, dalších 17.000 TB se instaluje
  - správa uživatelů je plně integrována do národní e-infrastruktury

- nová provozní pravidla od ledna
- s cílem zabránit zaplnění úložišť starými zálohami
- rozdělení typu dat
  - archivy – limitované objemem dat
    - tj. „jako dosud“
  - zálohy – limitované časem uložení
    - 1 rok
    - pak budeme uživatele upozorňovat
    - a smíme je smazat
    - a myslíme to vážně
- bude platit na nových úložištích
- data na stávajících považujeme za archiv

- spolupracovat se skupinami, které mají velká data
  - ukládání, zpracování
- komunitní modely budování úložišť
  - s HSM není snadné podpořit model „a co kdybych vám koupil disky/pásky/...“
  - jsme monolitický poskytovatel *kapacity*
- chceme umět podpořit scénář typu „chtěl bych na tři místa uložit 500 TB dat“
  - „tak si kupte 1500 TB a zapojte se k nám“
  - „500 budete mít přímo u sebe, další dvě repliky zařídí infrastruktura, zbylou kapacitu úložiště použijeme pro repliky ostatních“
  - a provozovali bychom dostatečnou infrastrukturu pro pokrytí nárazových a dočasných potřeb

- hledáme umístění pro další úložiště
- pokud disponujete serverovnou
  - s napájením a chlazením aspoň na 30 kW
  - s místem na aspoň 2 racky
  - s možností dosáhnout k páteřní síti CESNETu
- pro kterou hledáte využití
- tak nás kontaktujte

- <http://du.cesnet.cz>
- uživatelská podpora: support@cesnet.cz